

Invázne rastliny v Slovenskom krase

Správa NP Slovenský kras so sídlom v Brzotíne

Ing. Jozef Ferenc

Úvod

- Invázne nepôvodné rastliny ohrozujú prirodzené ekosystémy.
- V NP Slovenský kras aktívne monitorujeme a odstraňujeme invázne druhy.
- Naším cieľom je ochrana pôvodných biotopov a druhov.

Výskyt v pôsobnosti NP

- Rastliny: zlatobyl' kanadská, ambrózia palinolistá, pohánkovec japonský (krídlatka).
- Dreviny: pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý,
- Rizikové lokality: okraje polí, cesty, brehy tokov, lúky.

Silická Jablonica – zóna C

Hrušovská lesostep – zóna A

Pod Fabiánkou (ÚEV) – Silica – OP NP

ŠTÁTNÁ OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SPRÁVA NÁRODNÉHO PARKU A BIOSFÉRICKEJ
REZERVÁCIE SLOVENSÝ KRAS

Biele Kúšle č. 189 048 51 Brzdlín

Obce v územnej pôsobnosti
NP Slovenský kras

Váš list číslozo dňa

Naše číslo
NPSK/294/2018

Vypracuje
Ing. J. Kilík

Brzdlín
3.8.2018

Vec: Likvidácia invázičných druhov rastlín

Invázne rastliny sú nepôvodné druhy, ktoré na Slovensku prirodzene nerastia, ale boli z akéhokoľvek dôvodu na naše územie dovezené, boli tu pestované a úmyselne alebo neúmyselne sú v krajine rozširované. Plochy, ktoré tieto rastliny zaberajú, sa neustále rozširujú a vytlačujú pôvodné, tu rastúce druhy. Za posledné roky došlo k masívnemu rozšíreniu sa najmä zlatobyľe aj na území okresov Rožňava a Košice okolie. Sú to hlavne znečistené neobhospodarované pozemky, remízky, príchopy ciest a okolie vodných tokov. Tieto sa začiatkom augusta premenia na pohľad možno pekne žltú zakvitnutú krajinu, ktorá nám však v plnej miere ukáže svoje negatíva. Tieto rastliny sa začínajú šíriť aj na planinách Slovenského krasu.

Invázne rastliny sú problémom so širokým dopadom, preto je nevyhnutné okrem neustáleho posilňovania prevencie zabezpečovať aj radikálne manažmentové opatrenia, ktoré sú podložené legislatívnymi predpismi. Na Slovensku potrebnú legislatívu vytvára zákon MZP SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ktorý umožňuje zabezpečovanie ochrany prirodzeného druhového zloženia ekosystémov podľa § 7. Podľa tohto zákona je vlastník (nájomca) pozemku povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku. Okresný úrad životného prostredia môže vlastníkovi (nájomcovi) pozemku v prípade, ak je známy pôvodca šírenia, nariadiť vykonať opatrenia na odstránenie invázičných druhov.

Situácia v kšení invázičných rastlín je vážna, preto chceme aj týmto listom upriamiť Vašu pozornosť na túto problematiku. Najviac rozšíreným druhom je žltá kvitnúca zlatobyľ. V rámci vykonávania údržby obecných pozemkov, nevyužívaných plôch, okoli ciest v obci je potrebné tieto rastliny odstraňovať. Najjednoduchším spôsobom odstraňovania je mechanické (ustríhať alebo orezať súkvetia, prípadne kosiť plochy s rastlinami pred rozkvitnutím). Mechanickým ničením pred rozkvitnutím sa zabráni tvorbe kvetov, súkvetí, plodov a semien. Pracovníkom je potrebné vysvetliť, že tieto rastliny nie sú chránené, a keď aj možno vizuálne pôsobia dobre, je potrebné ich

likvidovať ešte teraz v auguste pred odkvitnutím. Vytvorenú biomasu je následne z pozemkov nevyhnutné odstraňovať, prípadne zničiť spálením, pretože pri jej zotrvaní na ploche dochádza k nežiaducim chemickým procesom, ale tiež k ďalšej ruderalizácii pozemku. Pri dlhodobejšom zotrvaní biomasy na ploche pozemku nie je možné vyúžiť ani možnosť ich ďalšieho rozmnožovania a následného šírenia na nové plochy.

V prípade zájmu sú pracovníci Správy národného parku Slovenský kras v Brzdlíne ochotní Vám túto problematiku vysvetliť aj osobne.

S pozdravom

Ing. Ján Kilík
riaditeľ správy NP

Príloha:

Výňatok zo zákona, zoznam invázičných druhov a spôsoby ich odstránenia uvedené vo vykonávacej vyhláške MZP SR

Telefón
026/732 88 15

Fax
026/732 87 44

e-mail

Centrálna správa
70000291628-00

IČO
14095520

Práca v teréne – identifikácia

- Pravidelný monitoring počas vegetačného obdobia.

Zásahy a opatrenia

Výsledok našich zásahov

- Zníženie výskytu na viacerých lokalitách.
- Umožnenie návratu pôvodnej vegetácie.

Pred

Po

Výzvy a budúce kroky

- Nutnosť pravidelného zásahu - každoročne (dlhodobý proces).
- Potreba spolupráce s vlastníkami pozemkov a verejnosťou.
- Vzdelávanie a osvetové kampane.

Záver

- Ochrana biodiverzity si vyžaduje aktívny prístup.
- Boj proti inváznym rastlinám je dôležitou súčasťou ochrany prírody v NP Slovenský kras.

Ďakujem za pozornosť